

Palvelutuotanto YTY:n jäsenyhteisöissä vuonna 2008

Sähköisen kyselyn yhteenvedo

Merja Lyytikäinen
PAUKE-projekti

Helsinki 2008

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry
Social- och hälsoorganisationernas samarbetsförening SAF rf

PALVELUTUOTANTO YTY:N JÄSENYHTEISÖISSÄ VUONNA 2008

SÄHKÖISEN KYSELYN YHTEENVETO

Merja Lyytikäinen
PAUKE-projekti

SISÄLLYS

Tiivistelmä

1.	Tausta	5
2.	PAUKE:ta YTY:ssä	5
3.	Yleistä kyselyn toteutuksesta ja tavoitteista	6
4.	Mitä haluttiin tietää?	7
5.	Kyselyn tuloksia palveluiden tuottamisen näkökulmasta	8
6.	Sosiaali- ja terveysterveystoimet järjestöissä	8
7.	Yhtiöittäminen ja perustelut	10
8.	Kilpailutus ja haasteet	11
9.	Palveluiden tuottamiseen liittyvä edunvalvonnallinen tarve	13
10.	Kyselystä saatu palaute palveluiden tuottamiseen liittyvissä asioissa	14
11.	Pohdintoja	15

Lähteet

Liite I Kyselylomake

TIIVISTELMÄ

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen kuuluu monen järjestön säännöissä määrittelemiin perustehtäviin. Perinteisesti järjestöt on sijoitettu yksityisen ja julkisen sektorin väliin. Niiden toimintaa leimaa vapaaehtoisuus ja yleishyödyllisyys. Useissa järjestöissä ns. perinteisen järjestötoiminnan lisäksi on vuosikymmenten kuluessa muotoutunut ammatillista palvelutoimintaa, joka on kehittynyt tarpeesta tuottaa ja kehittää palveluita esimerkiksi tietyille erityisryhmille. Järjestö- ja yhdistystoimintaa pidetään tärkeänä osana kansalaisyhteiskuntaa, toisaalta järjestöt nähdään palveluita tuottavana toimijana. Kilpailulainsäädäntö ja sosiaalipalveluiden alueella lisääntynyt yritystoiminta on vienyt järjestöpalveluiden tuottajat määrittelemään toimintatapoja - ja alueita uudelleen.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoittaja, Raha-automaattiyhdistys, on antanut selkeät ohjeet kansalaisjärjestötoiminnan ja palveluiden tuottamiseen liittyvän avustustoiminnan linjoista. Vaikka järjestöissä palvelutoiminta, vertaistuki ja vertaistoiminta nähtäisiin mielellään yhteenkietoutuneina, rahoittajan näkökulmasta nämä asiat on selkeästi erotettava.

Ulkoa tuleva paine on antanut sysäyksen keskustelulle, jota järjestökentällä käydään palveluiden tuottamiseen, kilpailuttamiseen, verotukseen ja yleishyödyllisyyteen liittyen. Keskustelun tavoitteena on kansalaisjärjestötoiminnan vahvistumiseen tähtäävä toimitilan hakeminen ja ottaminen, mutta myös tilan ja uuden roolin löytäminen palveluiden tuottajana. Ajatuksena on noussut esiin esimerkiksi idea järjestötoimijoiden tuottamien palveluiden laatusertifikaatista.

Useat järjestöt ovat jo yhtiöittäneet palvelutoimintaansa, monet harkitsevat yhtiöittämistä. Tämän kyselyn perusteella YTY:n jäsenyhteisöistä palveluiden hallinnointi on 19 yhteisön kohdalla järjestetty siten, että palveluita tuottaa osakeyhtiö, jonka yhteisö omistaa kokonaan tai siten, että perustetulla osakeyhtiöllä on useita omistajia. Yhtiöittäminen on paraikaa käynnissä 5 jäsenyhteisössä. Yhtiöittämistilannetta seuraavia järjestöjä on 32. Yhtiöittämisen perustelut löytyvät useimmiten verotukseen ja kilpailutukseen liittyvistä tekijöistä. Käytännössä kilpailutukseen osallistumista hankaloittavat hankkijoiden ja tarjouksen tekijöiden puutteet osaamisessa. Kilpailutusprosessi vaatii paljon resursseja ja tapahtuu lyhyellä aikajänteellä.

YTY:n jäsenjärjestöistä (129) yli puolet (56 %) eli 71 tuottaa palveluita. (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry, 2005). Tämä kyselyn vastausten perusteella YTY ry:n 129 jäsenyhteisöstä ja vastanneista (n=102) 56 tuottaa palveluita toimialalla, jossa on kilpailua. Yleisin palvelutoimintamuoto on kuntoutuspalvelut, erityisesti sopeutumisvalmennus. Palveluita tuottavista jäsenjärjestöistä 13 on luokiteltavissa ns. suuriksi palveluntuottajiksi työntekijöiden määrän perusteella. Näissä järjestöissä on työntekijöitä palvelutuotannossa yli 250. Keskisuuria palveluntuottajia, joilla oli palvelutuotannossa yli 50 työntekijää, oli yhteensä 20 järjestöä. Suurin ryhmä ovat ns. pienet palveluntuottajat, joista useat tuottavat lähinnä sopeutumisvalmennusta edustamalleen potilasryhmälle. (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry, 2005).

Tähän kyselyyn vastasi 102 YTY:n jäsenyhteisöä. Vastanneista 89 oli yhdistyksiä, 11 säätiöitä, 1 luokitteli itsensä muut ryhmään kuuluvaksi. Palvelutoimintaa hoidetaan useimmiten yhdistysmuodossa (69). Osakeyhtiömuodossa palveluitaan hoitaa 19 vastanneista ja säätiömuodossa 12 vastanneista. Osuuskuntamuotoisen palvelutuotannon on valinnut yksi jäsenyhteisöistä. Palvelutoimintaansa vuosina 2006 -2007 oli yhtiöittänyt 11 kyselyyn vastannutta jäsenyhteisöä. Vastanneista 10 oli yhtiöittänyt palvelutoimintaansa ennen vuotta 2006. Muutama järjestö oli yhtiöittänyt julkaisutoimintaansa.

Tämä kyselyn vastausten perusteella YTY ry:n 128 jäsenyhteisöstä ja vastanneista (n=102) 56 tuottaa palveluita toimialalla, jossa on kilpailua. Näin ollen kyselypalautteissa esiin noussut käsitys siitä, että suurimmalla osalla YTY:n jäsenyhteisöistä palveluiden tuottaminen ei korostu, vaatii tarkastamista. Palvelutuotanto ei välttämättä korostu, mutta toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten kautta, kysymys on tullut selkeästi uudelleen määrittelyn kohteeksi. Toisaalta kysely tehtiin nimenomaan YTY ry:ssä käynnissä olevan PAUKE -projektin puitteissa, jonka tavoitteena on juuri selkiyttää ja tehdä näkyväksi järjestöpalvelun tuottamisen reunaehdot ja mahdollista erityisyyttä kilpailutilanteessa.

I. Taustaa

Kunnat ovat soveltaneet muutamia vuosia hankintalakeja sosiaali- ja terveyspalveluiden hankinnoissa. Uudistettu hankintalaki tuli voimaan 1.6.2007. Hankintalain soveltaminen sosiaali- ja terveyspalveluihin ja muutokset verottajan tulkinnoissa koskevat erityisesti palveluita tuottavia järjestöjä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kilpailutus on vaativa laji, jota sekä kunnat että palveluntuottajat edelleen harjoittelevat. Hankintalain valmisteluvaiheessa järjestökenttä pyrki vaikuttamaan asiakaslähtöisten hankintojen toteutumiseen ja esitti, että sosiaali- ja terveyspalveluhankintoihin sovellettaisiin neuvottelumenettelyä ja suorahankintaa. Käytännössä kilpailuttamisen valmistelussa vuoropuhelua ostajan ja palveluiden tuottajien välillä käytetään vähän ja myös neuvottelumenettelyn käyttö on minimaalista.

Palveluntuottajien kannalta merkittäviä muutoksia uudistetussa hankintalaissa on kansallisten kynnysarvojen kolmiportaisuus ja laajennettu ilmoitusvelvollisuus. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia kansallisen kynnysarvon ylittäviä hankintoja. Valintakriteerien järjestys on myös ilmoitettava tarjouspyynnössä ja In house -tulkintojen eli kuntien sidosyksiköiltä tehtävien hankintojen ohjeet ovat terävöityneet. Ongelmakohtat liittyvät nimetyn valvontaviranomaisen puuttumiseen kilpailuttamatta jättämisestä ja siitä seuraavien sanktioiden määrittelyn puute sekä alkuvaiheen sekavat käytännöt.

Sosiaalipalvelujen hankintalain mukainen kilpailuttaminen on osa palvelujärjestelmän uudenlaista organisointia. Kilpailuttamisella halutaan vähentää kustannuksia ja lisätä tuotekehityksen mahdollisuuksia. Kilpailutuksen vaikutuksia tuottavuuteen, laatuun ja henkilöstön hyvinvointiin ei kuitenkaan täysin tunneta. Alkuvaiheessa hankintaprosessin läpiviemiseen liittyvät kustannukset ovat korkeammat kuin siitä tavoiteltu hyöty.

Hankintalaki ohjaa hankintaprosessin menettelytapoja. Osapuolina prosessissa ja sopimuksissa ovat tilaaja ja tuottaja. Palveluiden saajaa ei huomioida sopimusosapuolella. Hankintaprosessin eri vaiheet mahdollistavat palveluiden käyttäjien mukana olon hankinnan suunnittelussa. Asiakkaan kuuleminen suunnittelu- ja strategiavaiheessa on asiakaslähtöisyyttä, joka vaikuttaa myöhemmin asiakkaan henkilökohtaiseen kokemukseen palvelun laadusta.

2. PAUKE:tta YTY:ssä

YTY ry:ssä on seurattu tiiviisti kilpailutusten vaikutuksia järjestökenttään. YTY julkaisi vuonna 2001 professori Vuokko Niirasen muistion ”**Sosiaali- ja terveyspalveluiden kilpailuttaminen - sosiaalipoliittinen näkökulma**”. Keväällä 2003 YTY käynnisti Sosiaali- ja terveyspalvelut ja kilpailuttaminen-projektin, jossa pyrittiin hahmottamaan kilpailuttamistilannetta sosiaali- ja terveysjärjestöjen kannalta ja vaikuttamaan hankintalain valmistelutyöhön. Projektin tuotoksena syntyi selvitys järjestöjen kilpailuttamiskokemuksista, joka julkaistiin helmikuussa 2004.

Edellisten hankkeiden pohjalta järjestökentällä toimivia palveluntuottajia tukemaan aloitettiin keväällä 2005 ”**Sosiaali- ja terveyspalveluosaamisen kehittämisprojekti**” (PAUKE).

PAUKE- projektia on suunniteltu ja toteutettu yhteistyössä Sosiaali- ja Terveysalan yrittäjät, TESO ry:n kanssa. Tavoitteena on tukea yksityisiä palveluntuottajia hankintalain edellyttämässä hankintaprosessissa ja edistää prosessia, jossa pyritään erottamaan järjestöllinen toiminta elinkeinotoiminnasta. Projektin kohderyhmänä ovat YTY:n jäsenyhteisöt, pienet sosiaalipalveluiden tuottajat ja kunnat. Yhteistyökumppaneina ovat olleet TESO ry, pilottiryhmän palveluntuottajat yhdistys- ja yrityspuolelta, Suomen kuntaliitto, Etelä- Suomen ja Itä-Suomen lääninhallitus, Teknillisen korkeakoulun SimLab:in KIMPPA-hanke ja Stakes. Projekti päättyi helmikuussa 2009.

Palvelutuotanto YTY ry:n jäsenyhteisöissä - kysely toteutettiin helmi-maaliskuussa 2008 osana PAUKE- projektia. Tähän mennessä saavutettuina konkreettisina tuloksina projektissa voidaan pitää:

- **Tarjousneuvo.fi –sivuston avaaminen**
Sivusto avattiin toukokuussa 2007. Sivustoa kehitettiin yhteistyössä Terveys ja Sosiaalialan yrittäjät, TESO ry:n, palveluntuottajien, Teknillisen korkeakoulun ja Stakesin kanssa. Sivustolla vierailee noin 460 eri kävijää kuukaudessa. Sivusto on myös linkitetty Kuntaliiton hankinnat.fi – sivulle.
- **Osto- Myyntikoulu -malli**
YTY ry, TESO ry, Kuntaliitto ja Etelä- Suomen lääninhallitus järjestivät vuonna 2007 yhteistyössä seminaarisarjan, johon osallistui noin 30 yhdistys- ja yrityspalveluntuottajaa sekä kuntien hankinnoista vastaavaa henkilöä. Koulutus järjestetään myös vuonna 2008 Pohjois-Karjalan alueella.
- **YTY ry:n iltapäiväfoorumit**
Yhteisten linjausten mahdollistamiseksi PAUKE- projekti järjestää vuonna 2008 iltapäiväfoorumeita. Foorumit keskittyvät järjestöjen uudensuuntaamiseen organisaatiomalleihin, hankinta- ja kilpailutustodellisuuteen ja omistajaohjaukseen. Foorumit rakentuvat keskusteluun haastavista alustuksista ja osallistujien vuoropuhelusta. Hankintoja tekeville jäsenyhteisölle järjestetään syksyllä 2008 ”Osaamista ostamiseen” -koulutuspäivä.

3. Yleistä kyselyn toteutuksesta ja tavoitteista

Tämän kyselyn tarkoituksena oli koota tietoa tämän hetkisestä palveluiden tuotannosta YTY:n jäsenyhteisöissä. Kyselyn tiedot antavat taustatukea YTY ry:n piirissä käytävälle yleishyödyllisyys-, kilpailutus- ja yhtiöittämiskeskustelulle. Kyselyn tarkoituksena ei ollut tavoitella kaiken kattavaa esitystä järjestöjen palvelutuotannosta, vaan antaa nopeasti ajantasainen tietopohja keskustelujen pohjaksi.

Tiedossa oli, että toiminnanjohtajat saavat viikoittain monia sähköpostikyselyitä eri tahoilta ja ajanpuutteen vuoksi kyselyt hautautuvat sähköposteihin. Kysely suunniteltiin siten, että siihen olisi nopea vastata. Lähes kaikki vastaajat olivatkin suoriutuneet kyselyyn vastaamisesta 5 minuutissa.

Kysely lähetettiin 128 jäsenyhteisölle (18.2.2008), vastausaikaa oli ensimmäisten suunnitelmien mukaan 28.2.2008 saakka. Vastausaikaa pidennettiin 10.3.2008 saakka ja vastausmäärän nostamiseksi kyselyn vastaajia tavoiteltiin myös puhelimitse. Kyselyyn vastasi 102 jäsenyhteisöä eli 80 %, jota voidaan pitää hyvänä vastausprosenttina.

Lähes vastaava kysely toteutettiin projektin puitteissa keväällä 2006, mutta silloin vastausprosentti jäi varsin pieneksi. Vain 36 jäsenyhteisöistä vastasi tuolloin kyselyyn. Liekö tämän kyselyn hyvän vastausprosentin takana aktiivinen tiedotus ja puhelimitse tapahtuneet yhteydenotot, ”perään soittelut”, jossa vastaajia tavoitettiin henkilökohtaisin kontaktein ja kehoitettiin vastaamaan kyselyyn. Aikaisemmin käytössä ei ollut myöskään netin tarjoamaa mahdollisuutta vastata kyselyyn sähköisesti. Toisaalta kahdessa vuodessa järjestökenttä on avautunut pohtimaan avoimemmin palveluiden tuottamiseen ja yhtiöittämiseen liittyviä kysymyksiä.

4. Mitä haluttiin tietää?

Kysymykset kohdentuivat sosiaali- ja terveystalvveluiden tuottamisen jakautumiseen, palvelutoiminnan juridisiin organisoitumismuotoihin, yhtiöittämiseen, kilpailutukseen osallistumiseen ja siihen liittyviin hankaluuksiin, omistajuuteen palveluiden hallinnoinnissa sekä mahdollisten edunvalvonnallisten tarpeiden kartoittamiseen palveluiden tuottamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tämä lisäksi kyselyyn lisättiin YTY ry:n sektori-kohtaisten neuvotteluryhmien jakautumista kartoittava kysymys sekä vapaan palautteen antamisen mahdollistava kysymys. Kysymykset vaihtoehtoinen on esitetty liitteessä I.

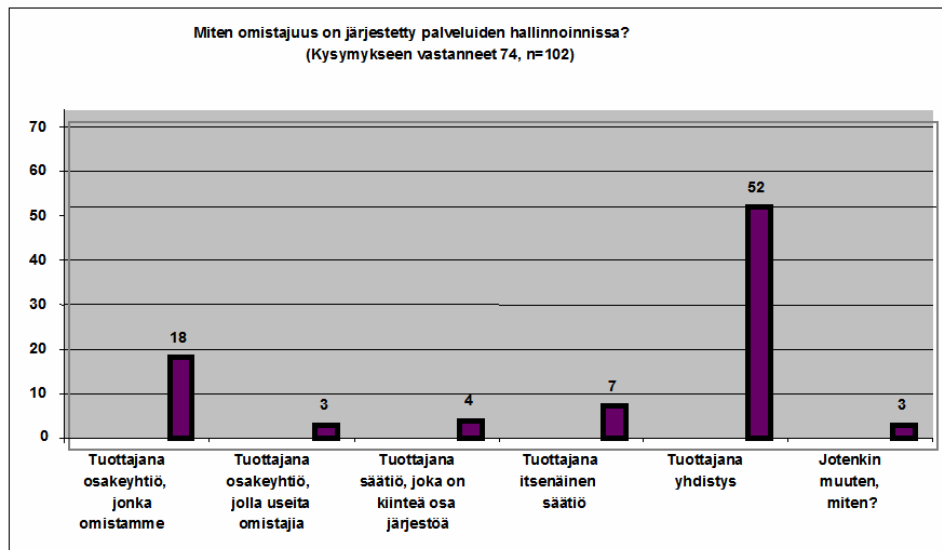
Kyselyn kysymykset olivat seuraavat:

- Vastaajaorganisaation nimi?
- Organisaatiomuoto?
- Mihin YTY:n sektorikohtaiseen neuvotteluryhmään organisaationne kuuluu?
- Mitä sosiaalipalveluja järjestönne tai sen lähipiiriin kuuluva organisaatio tuottaa?
- Mitä terveystalvveluja järjestönne tai sen lähipiiriin kuuluva organisaatio tuottaa?
- Minkä juridisten organisaatioiden muodossa järjestönne palvelutoimintaa hoidetaan?
- Oletteko yhtiöittäneet palvelutoimintaa vuosina 2006–2007?
- Jos olette yhtiöittäneet, mitkä ovat olleet perustelut yhtiöittämiselle?
- Ovatko jäsen yhdistyksenne yhtiöittäneet toimintaansa?
- Jos ette ole yhtiöittäneet, harkitsetteko palveluiden yhtiöittämistä?
- Onko organisaationne tuottamien palveluiden alueella kilpailua?
- Miten omistajuus on järjestetty palveluiden hallinnoinnissa?
- Oletteko osallistuneet tuottamienne palveluiden osalta kilpailutukseen?
- Jos olette osallistuneet kilpailutukseen, onko kilpailutusprosessissa ollut hankaluuksia?
- Mitkä tahot ostavat palveluitanne?
- Millaista palveluiden tuottamiseen liittyvää edunvalvonnallista tukea organisaationne tarvitsisi?
- Mitä muut palautetta haluat antaa YTY:lle?

5. Kyselyn tuloksia palveluiden tuottamisen näkökulmasta

Vastanneista 89 oli yhdistyksiä, 11 säätiötä, 1 luokitteli itsensä ryhmään ”Muut” kuuluvaksi. Useimmiten palvelutoimintaa hoidetaan yhdistysmuotoisena. Näin tapahtuu 69 tapauksessa. Säätiön puitteissa palvelutoimintaa tekee 12 yhteisöä ja osakeyhtiömuodossa 19. Lisäksi muutama järjestö on yhtiöittänyt muuta kuin sosiaali- ja terveyspalveluita, esim. julkaisutoimintaa. Osuuskuntamuotoisen palvelutuotannon on valinnut yksi jäsenyhteisöistä. Omistajuus palveluiden hallinnoinnissa selviää seuraavasta kaaviosta.

Kaavio 1

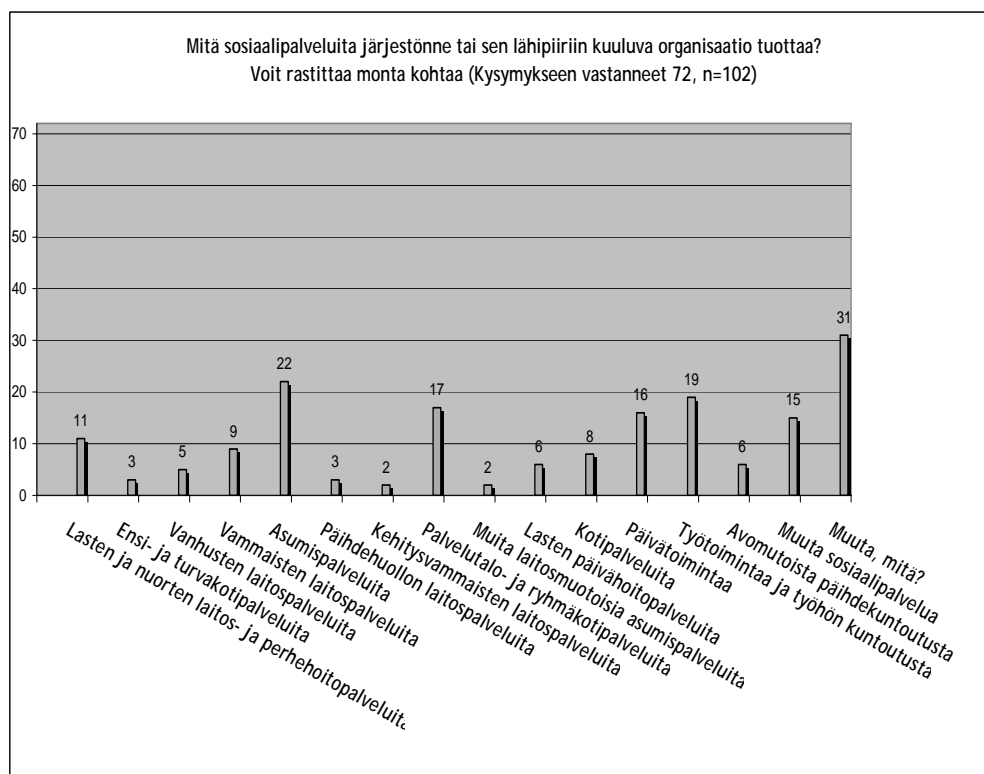
6. Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestöissä

Suurimman ryhmän sosiaalipalveluissa (Kaavio 2, seuraava sivu) muodostivat kyselylomakkeen kohdan ”Muuta, mitä” -kohdan rastittaneet (n=31) yhteisöt, 43,1 %. Tarkennuksena oli määritelty yleisimmin sosiaalinen lomatoiminta, tutkimustoiminta, ohjaus- ja neuvontatoiminta, vertaistukitoiminta, kuntoutustoiminta ja kylpylä- ja virkistyspalvelut. Yleistäen voisi sanoa luokan sisältävän etupäässä järjestöjen tuottamia kuntoutus-, asiantuntija- ja neuvontapalveluita.

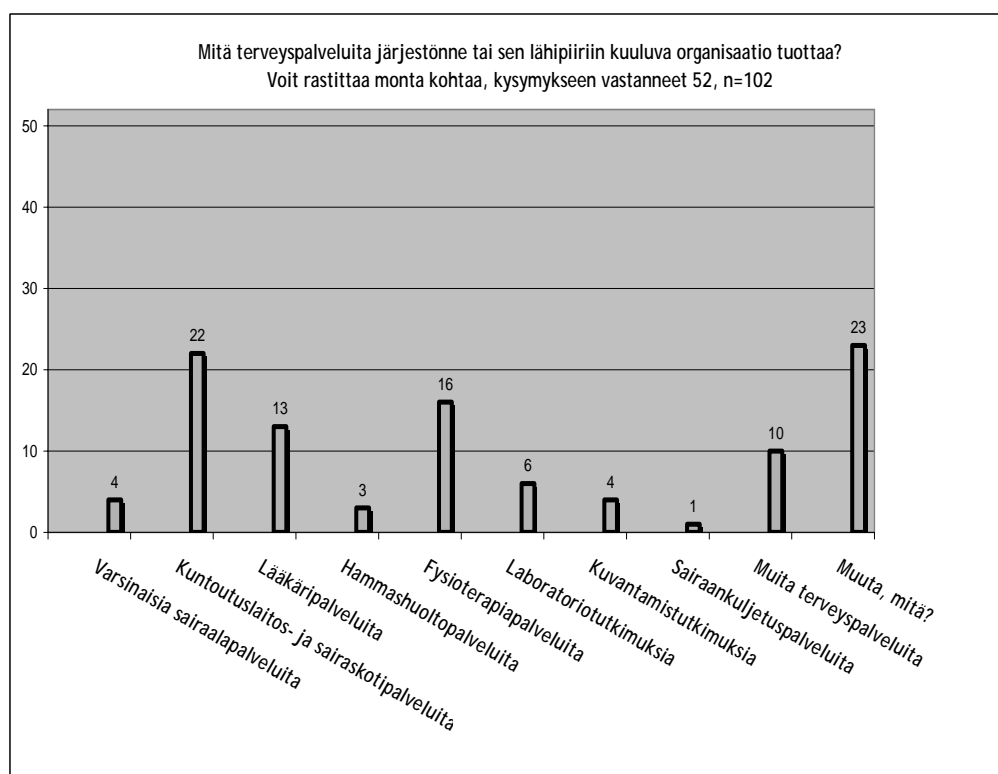
Seuraavaksi eniten tuotetaan asumispalveluita 30,6 % ja päivätoimintaa ja työhön kuntoutusta 26,4 %. Näillä toimialoilla on myös viime vuosina 2006 - 2007 yhtiöitettyä toimintaa. Huomioitava on, että vastaajat ovat voineet luokitella itsensä useamman kuin yhden palvelun tuottajiksi. Lisäksi jaottelu ei kerro toimialan volyymeista.

Suurimman ryhmän terveyspalveluissa (Kaavio 3, seuraava sivu), kuten myös edellä sosiaalipalveluissa, muodostivat kyselylomakkeen kohdan ”Muuta, mitä” -kohdan rastittaneet (n=33) yhteisöt 44,2 %. Tarkennuksena oli määritelty yleisimmin sopeutumismuutos, erilaiset neuvonta- ja ohjauspalvelut, ehkäisevät palvelut, koulutus, kriisipalvelut sekä ryhmämuotoiset kuntoutuspalvelut. Terveyspalveluissa toiseksi suurin ryhmä 42,2 % (n=22) on kuntoutus- ja sairaskotipalvelut ja kolmanneksi suurin ryhmä fysioterapiapalvelut 30,8 %

Kaavio 2

Kaavio 3

7. Yhtiöittäminen ja perustelut

Palvelutoimintaa hoidetaan useimmiten yhdistysmuodossa (69). Osakeyhtiömuodossa palveluitaan hoitaa 19 vastanneista ja säätiömuodossa 12 vastanneista. Palvelutoimintaansa vuosina 2006 -2007 oli yhtiöittänyt 11 kyselyyn vastannutta jäsenyhteisöä. Vastanneista 10 oli yhtiöittänyt palvelutoimintaansa ennen vuotta 2006.

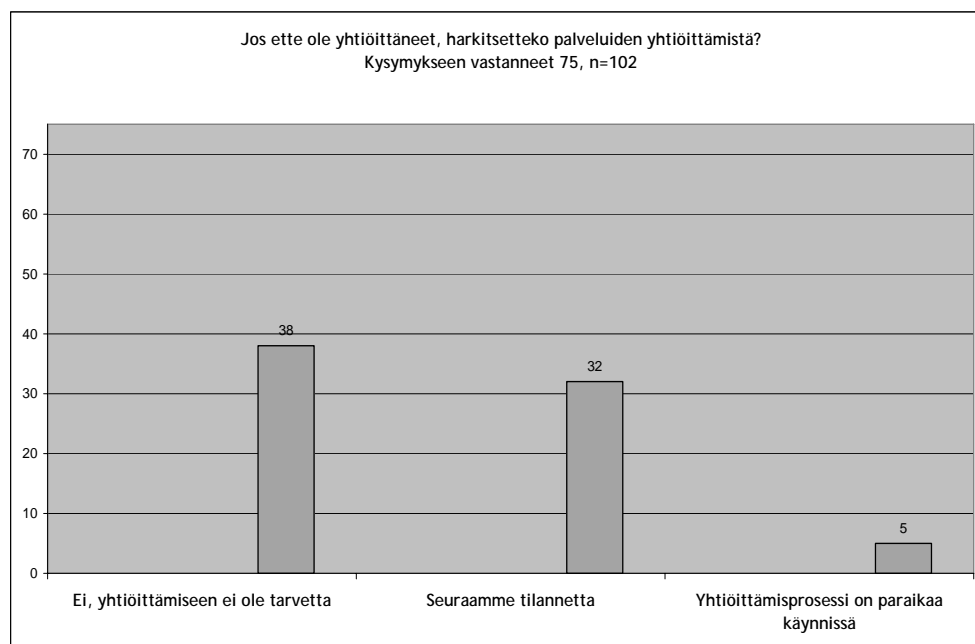
Tarkennetuissa vastauksissa kerrottiin, että palveluista yhtiötetty oli mm. kaikki maksulliset palvelut, tuetun asumisen palvelut, sosiaalisia yrityksiä vajaakuntoisten ja vammaisten työllistämiseksi, nuortentalot, lääkäriasema, hoivapalveluita. Eniten yhtiöittämisä oli tehty asumispalveluiden toimialalla.

Perusteluina yhtiöittämiselle useimmiten olivat verotukselliset syyt, jolloin yhdistyksessä toteutettava järjestötoiminta haluttiin suojata. Seuraavassa lainauksessa kiteytyy monen vastaajan perustelut:

”Aikaisemmin tuetun asumisen palveluita kehitettiin ja toteutettiin RAY:n avustuksilla. Alueilla, joissa tuetun asumisen tukipalveluissa on syntynyt markkinoita ja kilpailua, ei rahoitusta voi enää saada. On nähty järkeväksi eriyttää palvelutoiminta yhtiömuotoiseksi, jotta yhdistyksessä toteutettava järjestötoiminta suojataan mm. verottajan näkökulmasta”.

Yhtiöittäminen nähtiin keinoksi tehdä selkeä työnjako kansalaistoiminnan, tutkimuksen ja palvelutoiminnan välillä. Sosiaalisten yritysten kohdalla perusteluissa viitattiin sosiaalisten yritysten lainsäädäntöön.

Kaavio 4

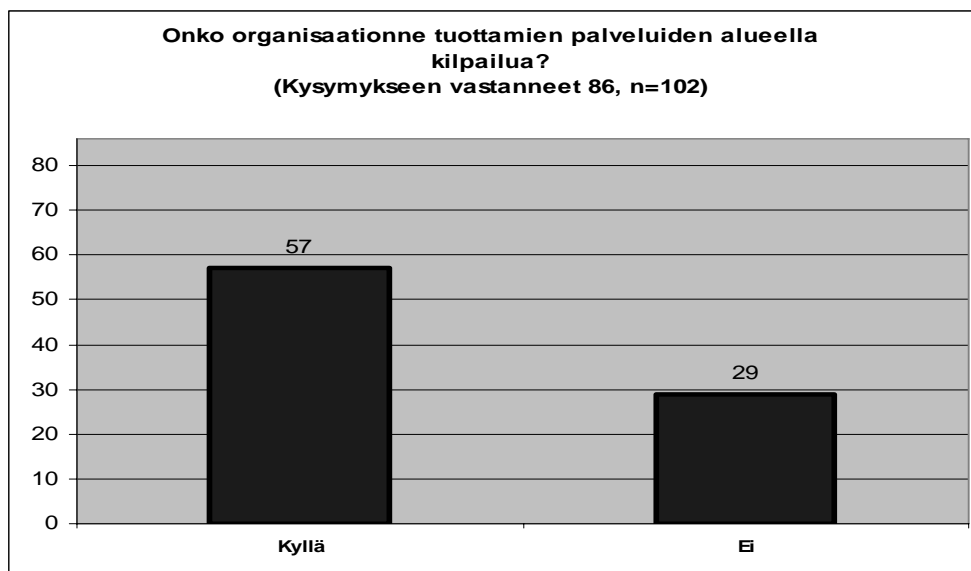

Merkittävää oli myös yhtiöittämistilannetta seuraavien jäsenyhteisöjen määrä. Jos tilannetta seuraavat (32) ja yhteisöt, joissa yhtiöittämisprosessi on paraikaa käynnissä (5) lasketaan yhteen, määrä on lähes sama kuin yhteisöjen, joille palveluiden tuotannon yhtiöittämiseen ei ole tarvetta (38).

8. Kilpailutus ja haasteet

Kilpailutusta koskevaan kysymykseen oli vastannut 86 vastaajista. Organisaatioista 54 oli osallistunut kilpailutukseen, 29 ei. Vastaajista 57 ilmoitti, että heidän organisaation tuottamien palveluiden alueella on kilpailua.

Kaavio 5

Kilpailutukseen oli osallistuttu seuraavilla toimialoilla: terveydenhuolto, laitoshoido, koulutus, lastensuojelu, vammaispalvelut, erikoissairaanhoido, sosiaalinen lomatoiminta, henkilöstökoulutus, kuntoutus, kuntoremonttilomat, lyhytaikainen palveluasuminen, kotihoitopalvelut, lasten päiväkotitoiminta, lastenkotitoiminta, lasten kuntoutustoimintaa, tuettu asuminen, sairaankuljetus, kotihoito, sopeutumisvalmennus, multi -sensorinen toiminta, erilaiset arviointihankkeiden arvioinnit, lasten ja perheiden palvelut, vanhuspalvelut, kuntoutus, sopeutumisvalmennuskurssit, vammaisten asumispalvelut, lasten sijaishuolto, avohuolto, perheiden intensiivinen ennaltaehkäisevä työ, vanhusten asumispalvelut, fysioterapia, apuvälinepalvelu, nuortentalotoiminta, terapiat, kuntouttava työtoiminta, kirurgiset palvelut, kuulokojeiden sovitus, humeriippuvaisten korvaushoido, apuvälinemyynti.

Hieman yli puolet kilpailutuksiin osallistuneista (31) koki kilpailutusprosessissa olleen hankaluuksia. Hankaluuksia oli koettu olleen kaikissa hankintaprosessin vaiheissa. Kilpailutusprosessin nähtiin olevan resursseja vaativaa ja tapahtuvan lyhyellä aikajännteellä. Yleisesti kilpailuttamisosaamisen kerrottiin olevan puutteellista. Yhden vastajan mielestä ostaja/kunnat eivät tunnista, eivätkä arvosta järjestön tuottamien palveluiden motiivitaustan eroa puhtaasti liiketaloudellisista lähtökohdista työskentelevien tahojen välillä. Esiin nousi myös kysymys markkinoilla pärjäämisestä. Paikallisyhdistyksistä monet tarvitsevat apua ammattimaiseen toimintaan.

Seuraavat lainaukset ”hankaluuksista” on otettu suoraan vastauksista ja lajiteltu hankintaprosessin vaiheiden mukaan:

Hankinnan valmisteluvaiheessa

- pisteytyksen laadinta,
- tuotteen ja hintojen määrittely,
- käyttäjien edun näkökulmasta vajavaiset tarjouspyynnöt

Kilpailutusvaiheessa

- vaikea saada tietoa tarjouspyynnöistä,
- kilpailuttaja on toiminut vastoin hankintalakia

Tarjouksen tekovaiheessa

- Hankalasti tulkittavia tarjouspyyntöjä, mahdoton saada vastauksia epäselviin kysymyksiin
- laatuvaatimukset,
- epäselvät tarjouspyynnöt,
- kaavake on liian suppea ja ei kuvaa koko yhteisön palvelujen tuotantoa, esim. kaksi hintaa on sulkenut yhteisön pois kilpailutuksesta,
- kriteerien ja termien epätarkkuus,
- monitahoiset kaavakkeet,
- itsestäänselvyksiäkin kysytään,
- kilpailutuksen alkuaikoina, mutta joiltain osin vieläkin epäolennaiset ja jopa muotoseikat tarjouksissa ratkaisevat,
- Hankalaa, koska piti antaa sitovat hinnat pitkäksi aikaa ja laatukriteereissä oli vaihtelua.

Päätöksentekovaiheessa

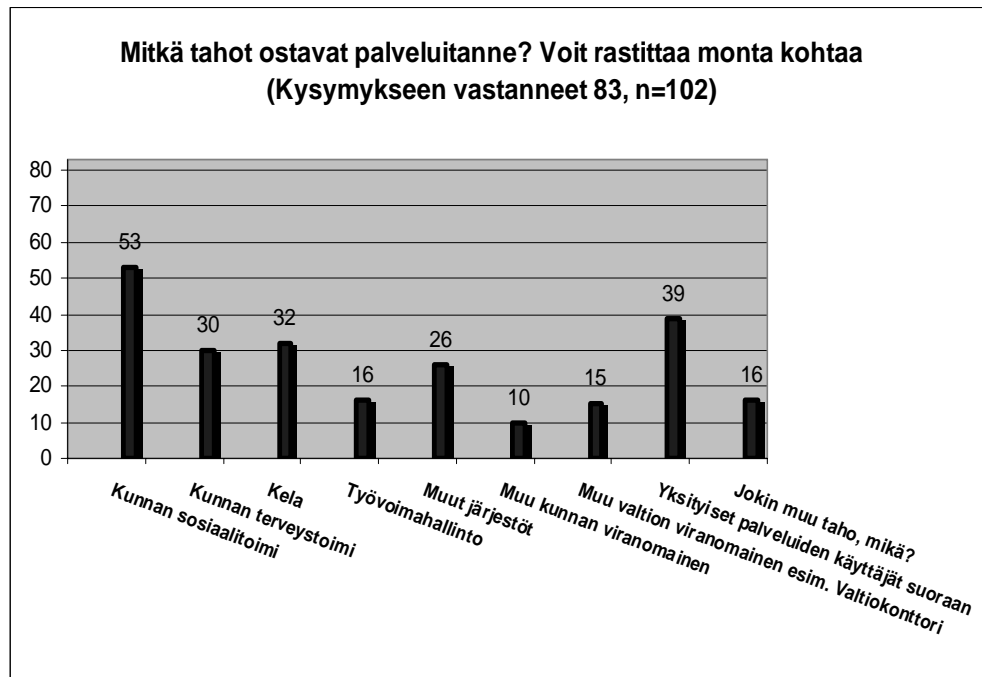
- Kelan kilpailutuksissa muotoseikat vaikuttavat liikaa päätöksiin
- tarjousten vertailua ei tehty asiallisesti. Emme kuitenkaan valittaneet, kaupunki jakoi tasan palvelut kahden palvelutuottajan kesken, koska halusi molempien palvelujen tuottajan panoksen.

Sopimusaikana

- kunnat eivät sitoudu useinkaan kuin yhteen kalenterivuoteen kerrallaan,
- Kelan kilpailutuskaudella hinnat ovat samat useita vuosia, vaikka kustannukset nousevat.

Palveluita ostavat tahot on esitetty seuraavassa kaaviossa. Suurin ostaja on kunnan sosiaalitoimi. Merkittävää ostajatahojen tarkastelussa on yksityisten palveluiden käyttäjien suoraan ostamien palveluiden osuus.

KAAVIO 6

9. Palveluiden tuottamiseen liittyvä edunvalvonnallinen tarve

Kysymyksessä 16 kysyttiin, ”millaista palveluiden tuottamiseen liittyvää edunvalvonnallista tukea organisaationne tarvitsisi?” Vastaukset on luokiteltu kolmen eniten mainintoja saaneen maininnan perusteella seuraavasti:

Verkostoitumismahdollisuus muiden toimijoiden kanssa

- Yhteinen foorumi etujen valvomiseksi ja yhteisten pelisääntöjen muodostamiseksi
- Oppimisfoorumi yleishyödyllisille omistajayhteisöille kestäviin arvoihin perustuvan omistajapolitiikan kehittämiseksi

Lainsäädäntöön liittyvän tuen tarve

- Laintulkinnan ajantasaisuus, lainsäädäntöön liittyvät kysymykset
- Verohallintoon vaikuttamista. Yleishyödylliseksi ja ei-yleishyödylliseksi hyväksyttävien palveluiden rajanvedossa epäselvyyttä ja ristiriitaisuutta”. Verottajan ylilyönnit on saatava kuriin”
- Verotuskysymyksiin ja kilpailuttamiseen liittyvä konsultaatio

Palveluiden myymiseen liittyvä tuen tarve

- Ostajien ja myyjien kokoaminen samaan pöytään
- Tietoa kilpailuttamisesta ja palveluiden tuotteistamisesta, ”markkinoilla pärjää markkinalogiikalla, ei edunvalvonnalla”
- Järjestöomisteisten palveluiden laatusertifikaatti
- Yksityisten toimijoiden saaminen yhdenvertaisiksi julkisen sektorin toimijoiden kanssa
- ” Esim. arvonlisävero sairaalapalveluissa”
- Yleishyödyllisen palveluntuottajan näkemysten esiin tuominen

I0. Kyselystä saatu palaute palveluiden tuottamiseen liittyvissä asioissa

Ylipäätään positiivista palautetta annettiin siitä, että palveluiden tuottamiseen liittyviä kysymyksiä nostettiin keskusteluun ja asioita seurataan YTY ry:n kautta. Palveluntuottajien kesken oli tarvetta lisätä yhteistyötä ja pohdintaa, etenkin pienten palveluntuottajien kohdalla verkostoituminen nähtiin tärkeänä. Konkreettisena toimena ehdotettiin yhteistä tietopankkia.

YTY:n toivottiin ajavan linjaa, joka toisi palvelumarkkinoihin ”selkeyttä ja realismia”. Tämän tarkemmin vastaaja ei kommenttiaan avannut.

YTY:ltä toivottiin ”potkua” järjestöomisteisten palveluntuottajaorganisaatioiden alkutaipaleelle. Alkusyökäksen jälkeen YTY:n tukea arveltiin tarvittavan ”yhteistyö- ja oppimisfoorumin kestäviin arvoihin perustuvan omistajapolitiikan kehittämiseksi”. Järjestöjen omistamien yhtiöiden erityisyydestä toivottiin myös aktiivista keskustelua.

Toisaalta joillakin vastaajilla oli käsitys, että ”YTY:n järjestöistä suurin osa on ns. jäsenjärjestöjä, joiden toiminnassa palveluiden tuottamisongelma ei korostu, toiminta on yleishyödyllistä selkeästi”...”Edunvalvonnassa toivoisi, että YTY muistaa, että valtaosa sen jäsenjärjestöistä on edunvalvonta- ja yhdessäolojärjestöjä, ei bisnesjärjestöjä”.

Tärkeänä pidettiin, että YTY seuraisi jatkossakin kilpailu- ja verotuslainsäädännön muutoshankkeita ja tiedottaisi niistä jäsenkunnalle.

Vuoden 2008 aikana YTY järjestää Sosiaali- ja terveysterveystuotantoa kehittämisen projektin kautta käytössä olevin lisäresurssein avoimia iltapäiväfoorumeita, joilla pyritään vastaamaan jäsenyhteisöistä nousseisiin edunvalvonnallisiin tarpeisiin. Foorumeiden teemoina ovat järjestöjen organisoitumismuodot, kilpailutus ja omistajapolitiikka. Lisäksi hankintoja tekeville jäsenyhteisölle järjestetään syksyllä 2008 ”Osaamista ostamiseen” -koulutuspäivä.

11. Pohdintaa

YTY:n toiminnan painopisteenä on jäsenjärjestöjen taloudellisten ja hallinnollisten toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen, jäsenjärjestöjen keskinäisen yhteistyön edistäminen sekä jäsenjärjestöjen ja yhteiskunnan muiden sektoreiden välisen yhteistyön edistäminen, erityisesti jäsenjärjestöjen ja julkisen vallan välisen yhteistyön kehittäminen. (YTY ry:n säännöt, 1994). YTY ry:n näkökulmasta keskustelu palveluiden yhtiöittämisestä, kilpailutuksesta ja verotuksesta on osa järjestöjen taloudellisten ja hallinnollisten toimintaedellytysten turvaamista, eikä sitä voi ohittaa puhuttaessa järjestöjen edunvalvonnasta.

Palveluiden tuottamiseen liittyvänä asiana YTY:ltä toivottiin tukea järjestölähtöisten palveluiden laatusertifikaatin toteuttamiseen. Järjestöpalveluiden laatusertifikaatti on monimutkainen ja paljon kehittelyä ja yhteistyötä vaativa hanke. Mistä löytyy koordinoivan tahon rahoitus ja riittävän laajat yhteistyöverkostot? Kyse on elinkeinopoliittisesta hankkeesta, jota ei ole mahdollista rahoittaa Raha-automaattiyhdistyksen rahoituksella. Mitkä ovat esimerkiksi TE-keskusten, eri ministeriöiden, TEKES:in ja TYKES-ohjelman yhteistyökanavat järjestöihin päin? Toisinpäin kysyen: Mitkä ovat YTY:n kanavat muihin rahoituslähteisiin päin? Miten tietoisia ja halukkaita järjestökentällä ollaan pohtimaan tämän kaltaisten hankkeiden uusia rahoitusvaihtoehtoja?

Yhtenä esimerkkinä palveluiden sertifiointia toteuttaneesta hankkeesta voidaan pitää ”Palveluja kotiin” -passia, jonka kehittämisessä on ollut mukana Etelä-Suomen lääninhallitus, Helsingin kaupungin kotihoito, Helsingin yliopisto, Kuluttajatutkimuskeskus, Kuluttajavirasto, Kuntaliitto, Opetushallitus, Sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen yrittäjät, Tekes, Työ- ja elinkeinoministeriö ja Veronmaksajien keskusliitto ry. ”Palveluja kotiin” -passi kertoo palveluntuottajan ammattitaidon ylläpidosta kodin palveluiden kilpailuttamisessa. Palveluiden ja palveluiden tuottajan valinnassa passi on kuntaostajalle dokumentti tekijän vastuullisuudesta.

Kilpailuttamistilanteessa erityisistä sertifikaateista tai muista lisäpalveluista ei liene hyötyä, ellei niitä ole määritelty tarkasti tarjouspyynnössä lisäpisteitä tuottavaksi tekijäksi. Esimerkkinä voisi pitää Helsingin sosiaaliviraston paraakaa käynnissä olevaa vanhusten palveluasumisen kilpailutusta, jossa yhtenä viidestä lisäpisteisiin oikeuttavaksi tekijäksi on määritelty vajaakuntoisten työllistäminen / sosiaalinen yritys. Tarkennuksena on: ”Palveluntuottaja käyttää tukipalveluissa joko omana työvoimana tai alihankkijana yritystä, joka työllistää vajaakuntoisia, vaikeasti työllistyviä tai pitkäaikaistyöttömiä.” (Tarjouspyyntö Nro 9/2008, liite 3).

Tarjouspyynnössä edellä mainitun kohdan painoarvo on 2 pisteen arvoinen. Lisäpisteiden kokonaisarvo on 22. Muita lisäpisteitä tuottavia tekijöitä tarjouspyynnössä olivat toimitilat (asiakkaan asuintilat 4 pistettä/ WC- ja peseytymistilat 4 pistettä), hoitohenkilöstön määrä ja osaaminen (mitoitus 3 pistettä/dementiahoidon täydennyskoulutus 2 pistettä), hoitotoimintaa tukevat tietojärjestelmät (tietojärjestelmä systemaattiseen ja monipuoliseen seurantaan 3 pistettä) ja laadun hallinta (sertifioitu laatujärjestelmä tai vastaava 2 pistettä / systemaattinen hoidon laatuvertailu muihin vastaaviin yksiköihin 2 pistettä).

Sosiaalisten kriteereiden käyttö on mahdollista kilpailutuksessa. Niitä voidaan käyttää sopimusehdoissa, kelpoisuus- ja soveltuvuusehdoissa sekä teknisissä erittelyissä, jotka liittyvät hankinnan kohteen laatuvaatimukseen. Sosiaalisten kriteerien käytöllä julki-

sisä hankinnoissa voidaan edistää vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten työllistymistä ja ehkäistä syrjäytymistä. Sosiaalinen sopimus on eräs sosiaalisen kriteeristön sovellus. Sopimuksen puitteissa yksityinen yritys sitoutuu työllistämään tietyn määrän henkilöitä ja kunta vastaavasti ostaa yritykseltä sen tuottamia palveluita tai tavaroita. (Martelius, 2008).

Espoo kilpailutti alkuvuodesta 2007 osana vanhusten kotihoidon laajaa palvelukilpailutusta myös kotihoidon avustavat tehtävät, joissa ensimmäistä kertaa kokeiltiin sosiaalisia kriteereitä. Tarjouspyynnön mukaan edellytettiin, että vähintään 30 % avustavia tehtäviä tarjoavien yritysten henkilökunnasta (jotka osallistuvat ko. palvelun tuottamiseen Espoon kaupungille) ovat vajaakuntoisia, vaikeasti työllistyviä ja pitkäaikaisyöttömiä. 30 %:n sääntö antoi sekä sosiaalisille yrityksille että muille yrityksille mahdollisuuden tarjota palveluaan avustaviin tehtäviin. Espoo sai kuusi tarjousta, joista neljä valittiin kaupungin sopimustoimittajiksi, joukossa yksi sosiaalinen yritys. (Martelius, 2008).

Järjestöjen palveluita käyttävien asiakkaiden suorat ostot tulivat kyselyn perusteella merkittävästi esiin (kaavio 6). Palveluseleiden käytön yleistyessä ja sitä kautta palveluiden käyttäjien valinnanmahdollisuuksien laajetessa laatusertifikaatti voisi olla asiakkaan kannalta helpottamassa palveluntuottajan valintaa. Laatusertifikaatti vaatii palveluntuottajia määrittelemään palveluiden sisältöjä tarkasti ja systemaattisesti. Mikä on asiakasnäkökulmasta järjestöjen tuottamien palveluiden lisäarvo suhteessa muiden tahojen tuottamiin palveluihin? Löytyykö se arvopohjasta ja tavasta, jolla mahdollinen taloudellinen voitto jaetaan, ei osakeyhtiön omistajille, vaan palauttamalla se järjestön tuottamien palveluiden kehittämiseen? Joillekin palveluiden käyttäjille näin tuotetun palvelun valinnanmahdollisuus voi olla merkittävä. Tässä tapauksessa lähtökohtana on palveluiden käyttäjä, joka voi ja pystyy valitsemaan.

Järjestöjen toteuttama kuntoutustoiminta on myös keskeisessä asemassa puhuttaessa hankinnoista ja kilpailuttamisesta. Järjestöbarometrissa 2007 kuntoutuslaitoksia ylläpitäviltä järjestöiltä kysyttiin laitosten toimintaa liittyvistä erityishaasteista. Tulosten mukaan KELA ostaa aiempaa vähemmän kurssitoimintaa. Myös vaikeavammaisuuden luokittelu on tiukentunut, mikä vaikuttaa kuntoutuspäätösten ja asiakkaiden määrään. Hankintaprosessiin liittyen haastavina pidettiin Kelan kilpailuttamisenettelyn haastavuutta ja työllistävyttä. Kilpailutus haastaa myös järjestöjä kurssitoiminnan kehittämiseen ja palveluiden tuotteistamiseen. (Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto 2007, 136–137).

Kilpailutustilanteessa tarjouksen tekijä vastaa tarjouksen vastaavuudesta tarjouspyyntöön nähden. Esimerkiksi markkinaoikeuden päätöksessä 143/08 tarjouksen hylkäämiseen oli johtanut tarjoajan antama hinta 60 ja 90 minuutin hoitajaksolle, ei hankkijan pyytämälle 45 minuutin hoitajaksolle. Tarjouspyynnössä oli ko. tapauksessa yksiselitteisesti kerrottu, että vertailussa käytetään 45 minuutin hintaa. Kyse oli Kansaneläkelaitoksen vaikeasti vammautuneiden henkilöiden avokuntoutuspalveluiden hankinnasta. (TESO 1/2008,4)

Hankintaprosessin haasteista puhuttaessa ensisijaiseksi nousee ostajan ja myyjän välinen vuoropuhelu ennen palveluiden kilpailuttamista ja hankintaa. Käytännössä kilpailuttamisen valmistelussa vuoropuhelua käytetään vähän. Myös neuvottelumenettelyn käyttö on minimaalista.

Tarjouspyynnöissä kunnat pyrkivät määrittelemään tarjoajien soveltuvuusehdot siten, että itse palveluntuottajan valinta tapahtuu hinnan perusteella. Uuden lain mukaan esimerkiksi laadunhallintajärjestelmät, ammatillinen pätevyys ja referenssit ovat tekijöitä, jotka liittyvät tarjoajien soveltuvuuteen, eikä niitä yleensä käytetä enää vertailukriteereinä, vaan nimenomaan soveltuvuus- ja kelpoisuusvaiheessa minimikriteereinä. Tällöin minimilaatukriteereitä voidaan laittaa tarjoajan soveltuvuusvaatimukseen. Mikäli tarjoaja ei täytä vaatimuksia, tarjous ei pääse vertailuun. Erityisen tärkeää menettelytapojen kannalta olisi vaikuttaa kuntiin ja kuntaliittoon.

Merkittävää kyselyssä oli myös yhtiöittämistilannetta seuraavien jäsenyhteisöjen määrä. Jos yhtiöittämistilannetta seuraavat (32) ja yhteisöt, joissa yhtiöittämisprosessi on paraikaa käynnissä (5), lasketaan yhteen, määrä on lähes sama kuin yhteisöjen, joille palveluiden tuotannon yhtiöittämiseen ei ole tarvetta (38).

Yhtiöittäminen on yleensä reagoimista ulkoiseen viestiin ja toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin. Oikeusministeriön julkaisussa (13/2005, 66) järjestöt on jaettu neljään ryhmään sen perusteella, millainen kanta niillä on yhtiöittämiseen. Ensimmäinen ryhmä on ulkoisten vaatimusten perusteella yhtiöittävät, jolloin yhtiöittäminen tapahtuu olosuhteiden pakon edessä. Toinen ryhmä koostuu järjestöistä, jotka yhtiöittävät toimintaansa vasta kun muita vaihtoehtoja ei ole. Kolmas ryhmä on pienet toimijat, joiden voimavarat eivät riitä yhtiöittämiseen vaikka tarve sille nähtäisiinkin. Neljäs ryhmä on järjestöt, joiden toimintaan yhtiöittäminen ja siihen liittyvä toimintatapa soveltuu.

YTY ry:n jäsenyhteisöistä palveluiden hallinnointi on 19 yhteisön kohdalla järjestetty siten, että palveluita tuottaa osakeyhtiö, jonka yhteisö omistaa kokonaan tai siten, että perustetulla osakeyhtiöllä on useita omistajia. Yhtiöittäminen on paraikaa käynnissä 5 jäsenyhteisössä. Tilannetta seuraavat järjestöt (32) kuuluvat oikeusministeriön luokittelun mukaan oletettavasti ensimmäiseen ja kolmanteen ryhmään.

Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) linjauksen mukaisesti palvelutoiminnan yhtiöittämistä suositellaan. RAY seuraa paraikaa 40 yhtiöittämisprosessia. (Peräkylä, 2008a). Raha-automaattiyhdistyksen avustukset kohdentuvat toimintaan, jossa korostuvat *”kansalaisten omaehtoisuus ja aktiivisuus, jäsenyys ja toimijuus, yleishyödyllisyys ja autonomisuus, vapaaehtoisuus ja valinnaisuus, maallikkous ja ammatillisuus, joustavuus ja riippumattomuus, yhteisöllisyys ja paikallisuus, eettisyys ja solidaarisuus”*. (Peräkylä, 2008b). Edellä luetellut sanaparit vievät ajatukset paikalliseen toimintaan, jossa kansalaistoiminta nousee aidoimmillaan ei-ohjattuna, ei-ammattillisena, hieman hallitsemattomanakin liikkeenä. Mutta ristiriitaista kyllä, Raha-automaattiyhdistyksen kehittämis- ja kokeiluhankkeiden määrä vähenee ja tämä linjauksen *”iskee vanhushuoltoon ja paikallisuuteen.”* (Peräkylä, 2008b). Jatkossa kehittämishankkeiden odotetaan olevan isompia, keskittyvän ehkäisevään työhön ja olevan alusta asti seurattuja. Pienten paikallisten yhdistysten toiminnan turvaaminen Raha-automaattiyhdistysten linjausten ja PARAS-hankkeen valossa onkin jo toisen selvityksen ja toimenpiteiden kohde.

Lähteet

Kirjallisuus:

Oikeusministeriö (2005): Oikeusministeriön julkaisuja 2005:13. Järjestöjen toiminnan yhtiöittäminen. Syitä ja seurauksia, Helsinki

Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry (2005): Sosiaali- ja terveystieteiden järjestöt Suomessa. Helsinki.

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry (2007): Järjestöbarometri 2007, Helsinki

Luennot:

Martelius, Timo: Sosiaaliset kriteerit Espoon kaupungin tarjouskilpailussa, Toimiiko kumppanuus – osataanko kilpailuttaa? – työryhmä, TERVE-SOS 2008, 21.5.2008

Peräkylä, Janne (2008a): RAY:n rooli palvelutuotannon kehittämisessä alustus, Ikäntyyvien hyvinvointipalvelut – yhdessä seminaari, Helsingin sosiaalivirasto 24.4.2008

Peräkylä, Janne (2008b): Paikallisen ja alueellisen toiminnan rahoitusmahdollisuudet. Kansalaisjärjestöt hallintorakenteiden murroksessa. Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry 14.5.2008.

Muut lähteet:

Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY r.y.:n säännöt (1994)

Helsingin kaupungin sosiaalivirasto, Vanhusten asumispalvelut, tarjouspyyntö Nro 9/2008

TESO, Terveys- ja Sosiaalialan yrittäjät ry:n tiedotuslehti 1/2008

LIITE I Kyselylomake

- 1) Vastajaorganisaation nimi?
- 2) Organisaatiomuoto?
 - Yhdistys
 - Säätiö
 - Muu, mikä?
- 3) Mihin YTY:n sektorikohtaiseen neuvotteluryhmään organisaationne kuuluu?
 - Vanhustenhuollon neuvotteluryhmä
 - Vammaisasiain neuvotteluryhmä
 - Sosiaalisen lomatoiminnan neuvotteluryhmä (LYR)
 - Kansanterveyden neuvotteluryhmä
 - Lastensuojelun neuvotteluryhmä
 - En osaa sanoa / en ole mukana
- 4) Mitä sosiaalipalveluita järjestönne tai sen lähipiiriin kuuluva organisaatio tuottaa? (voit rasti-
ttaa montaa kohtaa)
 - Lasten ja nuorten laitos- ja perhehoitopalveluita
 - Ensi- ja turvakotipalveluita
 - Vanhusten laitospalveluita
 - Vammaisten laitospalveluita
 - Lasten ja nuorten laitos- ja perhehoitopalveluita
 - Ensi- ja turvakotipalveluita
 - Vanhusten laitospalveluita
 - Vammaisten laitospalveluita
 - Asumispalveluita
 - Päihdehuollon laitospalveluita
 - Kehitysvammaisten laitospalveluita
 - Palvelutalo- ja ryhmäkotipalveluita
 - Muita laitosmuotoisia asumispalveluita
 - Lasten päivähoitopalveluita
 - Kotipalveluita
 - Päivätoimintaa
 - Työtoimintaa ja työhön kuntoutusta
 - Avomuotoista päihdekuntoutusta
 - Muuta sosiaalipalvelua
 - Muuta, mitä?
- 5) Mitä terveyspalveluita järjestönne tai sen lähipiiriin kuuluva organisaatio tuottaa? (voit ras-
tittaa monta kohtaa)
 - Varsinaisia sairaalapalveluita
 - Kuntoutuslaitos- ja sairaskotipalveluita
 - Lääkäripalveluita
 - Hammashuoltopalveluita
 - Fysioterapiapalveluita
 - Laboratoriotutkimuksia
 - Kuvantamistutkimuksia
 - Sairaankuljetuspalveluita
 - Muita terveyspalveluita
 - Muuta, mitä?
- 6) Minkä juridisten organisaatioiden muodossa järjestönne palvelutoimintaa hoidetaan?
 - Yhdistys
 - Säätiö
 - Osakeyhtiö
 - Osuuskunta
 - Muu, mikä?

- 7) Oletteko yhtiöittäneet palvelutoimintaa vuosina 2006–2007?
Kyllä, mitä toimintaa?
Ei ole yhtiötetty
Toimintaa on yhtiötetty ennen vuotta 2006
- 8) Jos olette yhtiöittäneet palvelutoimintaa, mitkä ovat olleet perustelut yhtiöittämiselle?
- 9) Ovatko jäsenyhdistyksenne yhtiöittäneet toimintaansa?
Kyllä, alueellisesti toimivat ovat yhtiöittäneet
Kyllä, paikallisesti toimivat ovat yhtiöittäneet
En osaa arvioida
Organisaatiollamme ei ole alueyhdistyksiä
Organisaatiollamme ei ole paikallisyhdistyksiä
- 10) Jos ette ole yhtiöittäneet, harkitsetteko palveluiden yhtiöittämistä?
Ei, yhtiöittämiseen ei ole tarvetta
Seuraamme tilannetta
Yhtiöittämisprosessi on paraikaa käynnissä
- 11) Onko organisaationne tuottamien palveluiden alueella kilpailua?
Kyllä
Ei
- 12) Miten omistajuus on järjestetty palveluiden hallinnoinnissa?
Tuottajana on osakeyhtiö, jonka omistamme kokonaan
Tuottajana on osakeyhtiö, jolla on useita omistajia
Tuottajana on säätiö, joka on kiinteä osa järjestöä
Tuottajana on itsenäinen säätiö
Tuottajana on yhdistys
Jotenkin muuten, miten?
- 13) Oletteko osallistuneet tuottamienne palveluiden osalta kilpailutukseen?
Kyllä, millä palvelualalla
Ei
- 14) Jos olette osallistuneet kilpailutukseen, onko kilpailutusprosessissa ollut hankaluuksia?
Kyllä, mitä?
Ei ole ollut hankaluuksia
- 15) Mitkä tahot ostavat palveluitanne? (voit rastittaa monta kohtaa)
Kunnan sosiaalitoimi
Kunnan terveystoimi
Kela
Työvoimahallinto
Muut järjestöt
Muu kunnan viranomaisen
Muu valtion viranomaisen esim. Valtiokonttori
Yksityiset palveluiden käyttäjät suoraan
Jokin muu taho, mikä?
- 16) Millaista palveluiden tuottamiseen liittyvää edunvalvonnallista tukea organisaationne tarvitsisi?
- 17) Mitä muuta palautetta haluat antaa YTY:lle?